

Suomen CAP-suunnitelma 2023–2027

(Luonnos - tilanne kesäkuu 2022)

Maa- ja metsätalousministeriö

Farmari-maatalousnäyttely 30.6.-2.7.2022

CAP-suunnitelman aikataulu

Suomi

- Esitys Suomen CAP-suunnitelmaksi Euroopan komissioon (joulukuu 2021)
- Kansallisen lainsäädännön valmistelu
- Tietojärjestelmien rakentaminen
- Paranneltu hyväksyttävä versio CAP-suunnitelmasta komissioon (heinäkuu 2022)
- Kansallisen lainsäädännön hyväksyminen
- Toimeenpano alkaa vuonna 2023
 - Hakuajoista tiedotetaan myöhemmin

Euroopan komissio

- Kommenttikirje Suomen CAP-suunnitelmaesityksestä (maaliskuu 2022)
- CAP-suunnitelman hyväksymisneuvottelut (kevät-kesä 2022)
- CAP-suunnitelman hyväksymisprosessi (n. 6-8 viikkoa)
- Päätös Suomen CAP-suunnitelmasta (syyskuu 2022?)

CAP-suunnitelman toimenpiteissä tuttuja kohdennettuja elementtejä

- Tuotantosidonnaiset suorat tuet
- Nuorten viljelijöiden tuki
- Luonnonhaittakorvaukset
- Ympäristökorvaukset, luomutuotannon edistäminen
- Eläinten hyvinvointikorvaukset
- Investoinnit maaseudun toiminnan kehittämiseksi
- Maatilojen investoinnit ja nuorten viljelijöiden aloitustuet
- Maaseutuyritysten investoinnit ja kehittäminen sekä yritystoiminnan käynnistäminen
- Maaseutualueiden paikallinen kehittäminen (Leader)
- Osaamisen kehittäminen ja innovaatiot (neuvonta, koulutus, yhteistyö)

Uutta CAP-suunnitelmassa

- Uudessa toimeenpanomallissa keskeistä tavoitteet, tulokset ja niiden seuranta
- Suorissa tuissa kaikille jäsenmaille pakollinen tuotannosta irrotetun tuen painotus keskimääräistä pienemmille tiloille (uudelleenjakotuki)
- Tukioikeuksista voidaan tuen maksuperusteena luopua
- Suorien tukien uudet ekojärjestelmät täydentävät ilmasto- ja ympäristötoimien kokonaisuutta
- Ympäristökorvauksissa ja eläinten hyvinvointikorvauksissa uudistettuja toimenpiteitä ja painotuksia

CAP:lle asetetut EU-tason tavoitteet

Varmistetaan älykäs,
kestävä ja monipuolinen
maatalousala, jolla parannetaan
elintarviketurvaa

1. Turvataan viljelijöiden tulotaso ja ruuantuotanto
 2. Lisätään tuotannon kilpailukykyä ja laatua
 3. Parannetaan viljelijöiden markkina-asemaa
-

Tuetaan ympäristön hoitoa ja
ilmastotoimia ja edistetään
yhteisiä ympäristö- ja
ilmastotavoitteita

4. Hillitään ilmastonmuutosta ja sopeudutaan siihen
 5. Edistetään ympäristön ympäristötehokasta hoitoa ja suojelua
 6. Edistetään luonnon monimuotoisuuden, elinympäristöjen ja maiseman säilyttämistä
-

Lujitetaan
maaseutualueiden
sosioekonomista rakennetta

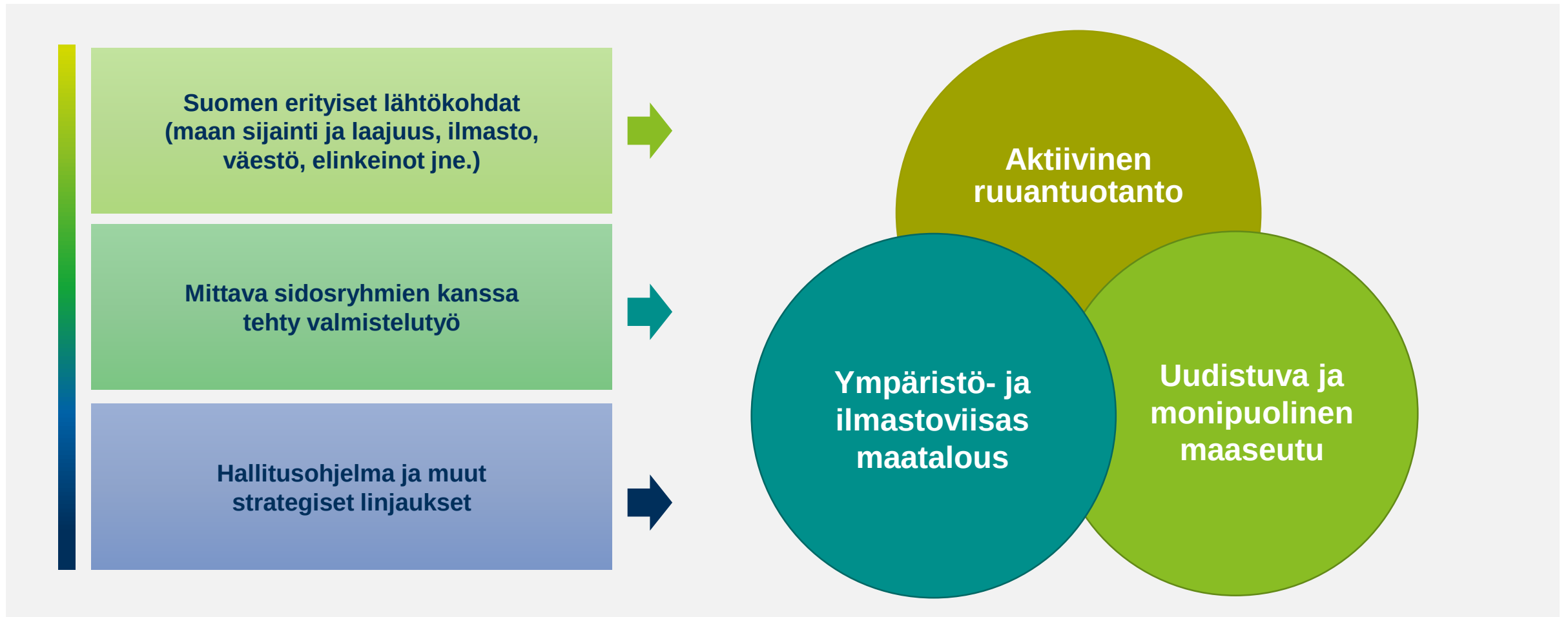

7. Kannustetaan nuoria alalle, helpotetaan maaseudun yritystoiminnan kehittämistä
8. Edistetään maaseudun työllisyyttä, kasvua ja paikallista osallisuutta
9. Parannetaan turvallisen, terveellisen ja kestävän ravinnon saantia sekä eläinten hyvinvointia ja torjutaan mikrobilääkeresistenssiä

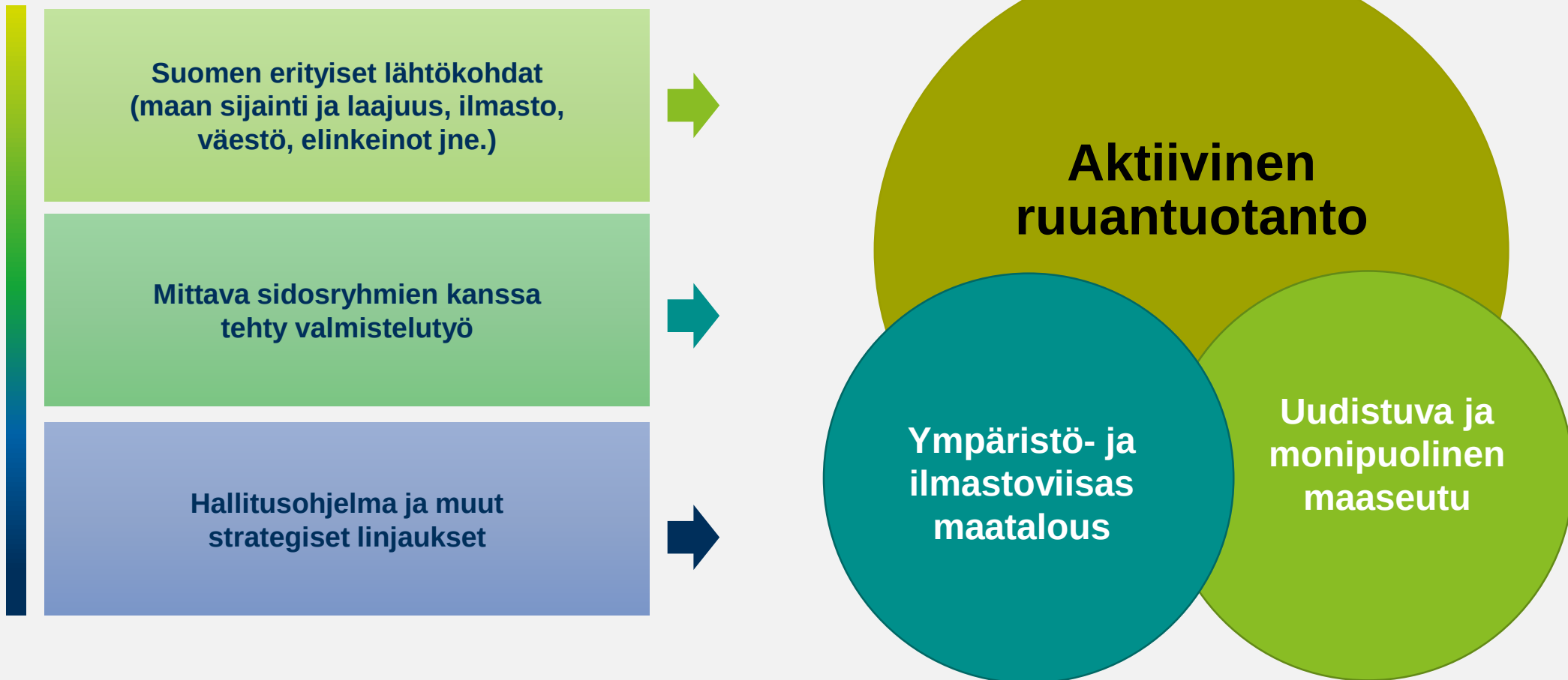
Läpileikkaava tavoite:

Edistetään osaamista,
innovaatioita ja
digitalisointia

Kansalliset painotukset CAP-uudistuksessa

Kansalliset painotukset CAP-uudistuksessa

Aktiivisen ruuantuotannon edistäminen (1)

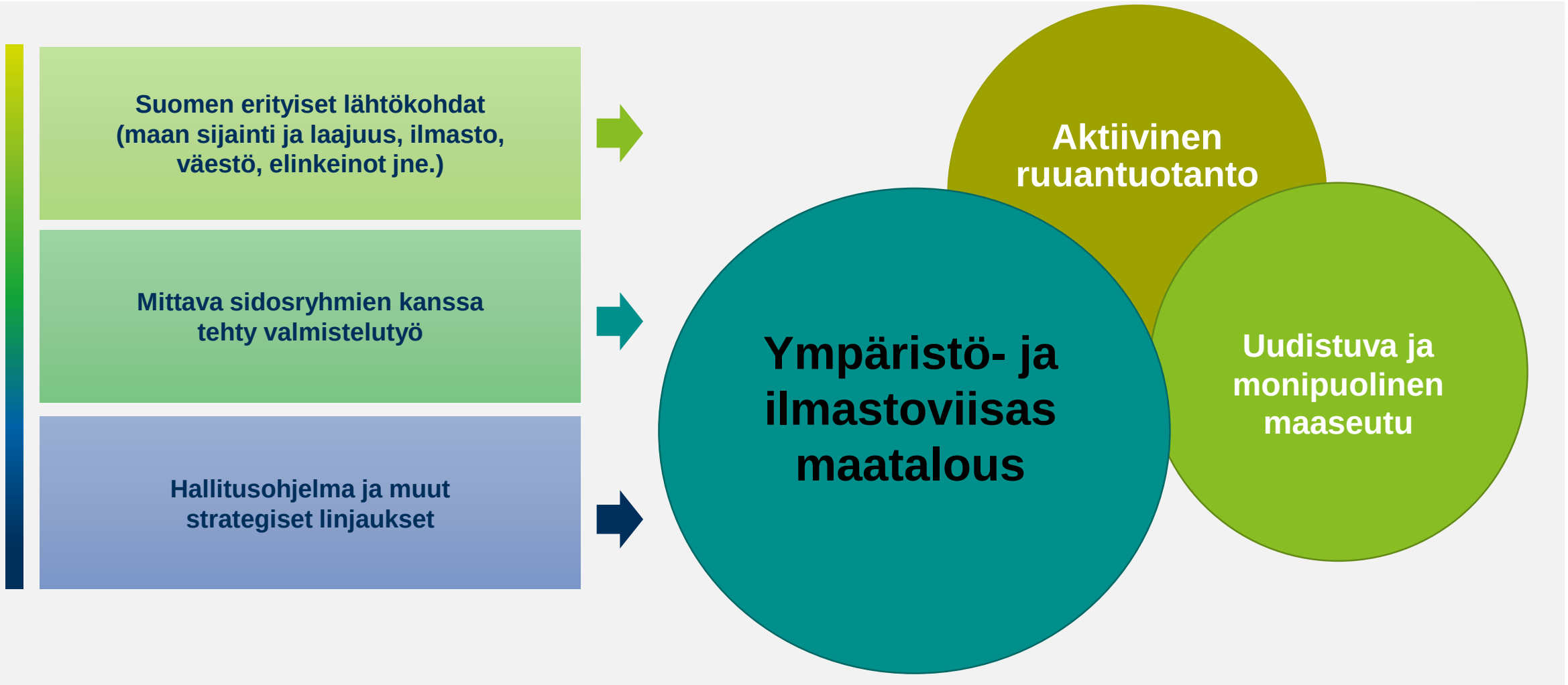
- Maatalouden tehtäviksi on EU:n yhteisessä maatalouspolitiikassa annettu **sekä ruuantuotanto että luonnonvarojen kestävä hoito**, molemmat tehtävät edellyttävät aktiivisia viljelijän toimenpiteitä
- Suomessa tätä tehtäväkokonaisuutta on toteutettu jo pitkään ja hyvin laaja-alaisesti, selvästi kohdennetummalla toimenpide- ja tukikokonaisuudella kuin EU:ssa keskimäärin
- Pääosa tukivälineistä kytkeytyy suoraan tuotannon aktiiviseen ylläpitämiseen ja kehittämiseen – jatkossa on tärkeää keskittyä tiettyihin tunnistettuihin aktiivisuuden kehittämiskohtiin

Aktiivisen ruuantuotannon edistäminen (2)

- **Kohdennetut toimenpiteet** tuotannon ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi vahvistuvat, tuotannosta kokonaan irrotettujen tukien merkitys vähenee
- **Tukiehdot** uudistetuissa toimenpiteissä ovat mahdollisimman hyvin aktiivisuutta edistäviä, hallinnollista selkeyttä ja kustannustehokkuutta unohtamatta
- Erityishuomiota kiinnitetään peltojen hoidon ja viljelyn ohjaamiseen: **aktiivisia ja kestäviä viljelytoimia oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa, ruuantuotanto etusijalla**

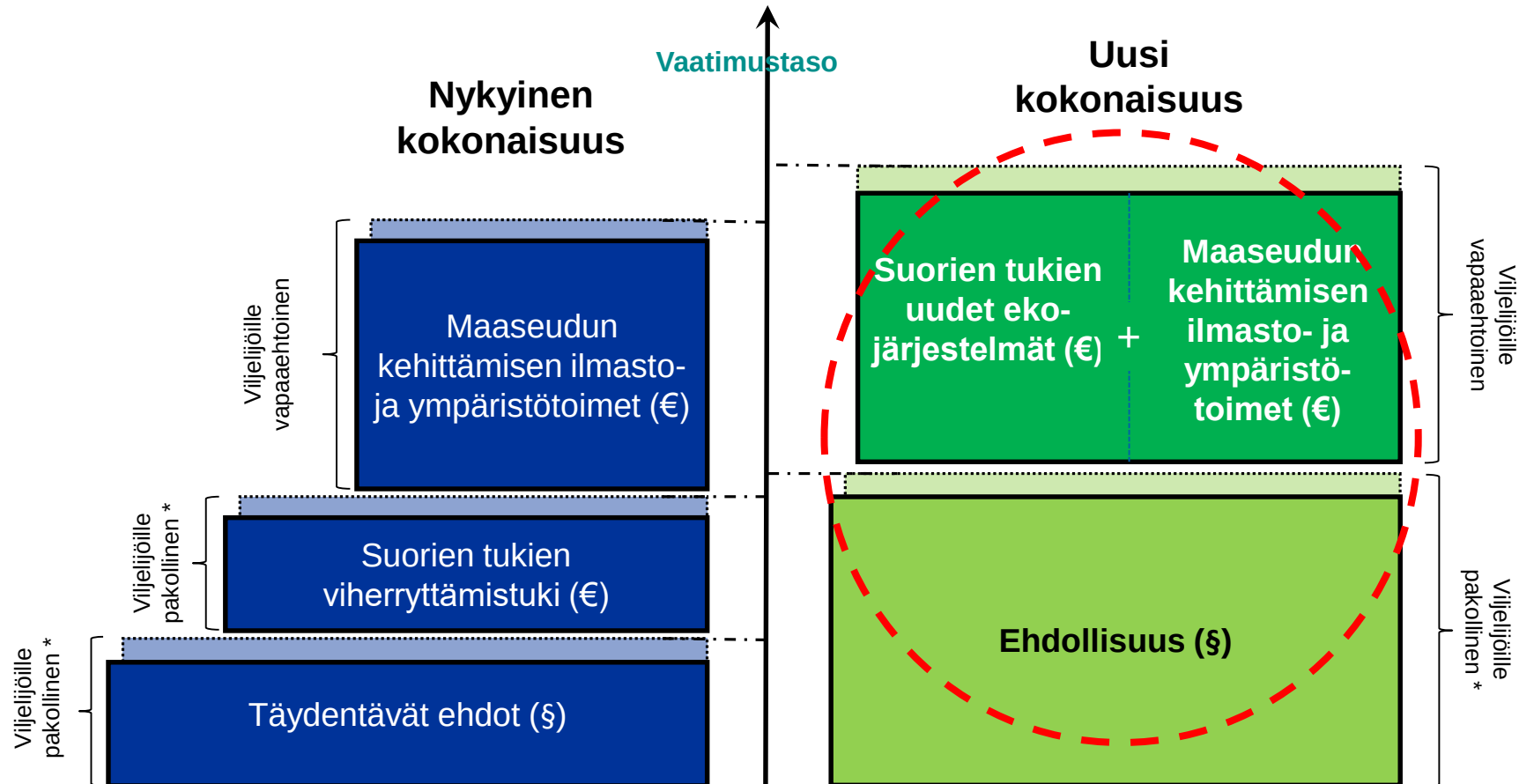
Kansalliset painotukset CAP-uudistuksessa

Ilmasto- ja ympäristökokonaisuus CAP:ssa

Neuvontapalvelut ↔ Osaamisen siirto ↔ Innovaatiot ↔ Yhteistyö

* viljelijöille pakollisia täyden tuen saamiseksi

Ilmasto- ja ympäristöviisas maatalous

- Viljelyä ja ruuantuotantoa koskeva **perusvaatimusten kokonaisuus eli ehdollisuus vahvistuu** nykyisiin vaatimuksiin verrattuna
- **Kohdennettujen toimenpiteiden rahoitusta kasvatetaan**
- **Suorien tukien ekojärjestelmät** uutena välineenä täydentävät korvauksia, uudistettu kokonaisrahoitus kasvaa nykyisestä
- Luonnonmukaisen tuotannon korvaukset:
 - kasvutavoitetta, vaikuttavuutta ja rahoitusta vahvistetaan
- Investointien tukeminen:
 - hankkeiden ilmasto- ja vaikuttavuutta ja -rahoitusta vahvistetaan
- Yhteistyö, koulutus, neuvonta, innovaatioiden edistäminen:
 - koko CAP-suunnitelman läpileikkaava kokonaisuus, rahoitusta vahvistetaan

Ehdollisuus = viljelijätukien täysimääräisen saamisen edellytys (korvaa täydentävät ehdot)

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC)

- Ympäristö- ja ilmastovaatimuksia
- Jäsenvaltio määrittelee EU-asetuksessa säädetyn perusteella.

Lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR)

- Vaatimuksia, jotka koskevat
 - ympäristöä ja ilmastoa
 - kansanterveyttä
 - kasvien terveyttä
 - eläinten terveyttä ja hyvinvointia

Sosiaalinen ehdollisuus

- Suomessa ehdollisuuteen v. 2025 alusta
- Vaatimuksia, jotka koskevat tuensaajien työntekijöiden työsuojelua ja työehtoja

Ekojärjestelmät

= EU:n kokonaan rahoittamien suorien tukien uusi tukimuoto

- 1) Talviaikainen kasvipeite
- 2) Luonnonhoitonurmet
- 3) Viherlannoitusnurmet
- 4) Monimuotoisuuskasvit

- Toimenpiteet ovat tuttuja nykyisestä korvauksesta. Toimenpiteiden ehdot muuttuvat osittain.
- Yksivuotiset sitoumukset: Viljelijä voi päättää vuosittain, valitseeko hän ekojärjestelmiä 0-4 kpl.

Ympäristökorvaukset

- 01 - Tilakohtainen toimenpide
- 02 - Maanparannus ja saneerauskasvit
- 03 - Kerääjäkasvit
- 04 - Kiertotalouden edistäminen
- 05 - Suojavyöhykkeet
- 06 - Turvepeltojen nurmet
- 07 - Valumavesien hallinta
- 08 - Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu
- 09 - Lintupellot
- 10 - Maatalousluonnon ja maiseman hoito
- 11 - Kosteikkojen hoito
- 12 - Alkuperäisrotujen kasvattaminen
- 13 - Alkuperäiskasvien viljely
- 14 - Alkuperäisrotujen perimän säilytys
- 15 - Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat

Esimerkki: 01 - Tilakohtainen toimenpide

- Tilakohtainen toimenpide koostuu yleisistä kaikkia sitoutuneita koskevista vaatimuksista sekä valinnaisista vaatimuksista

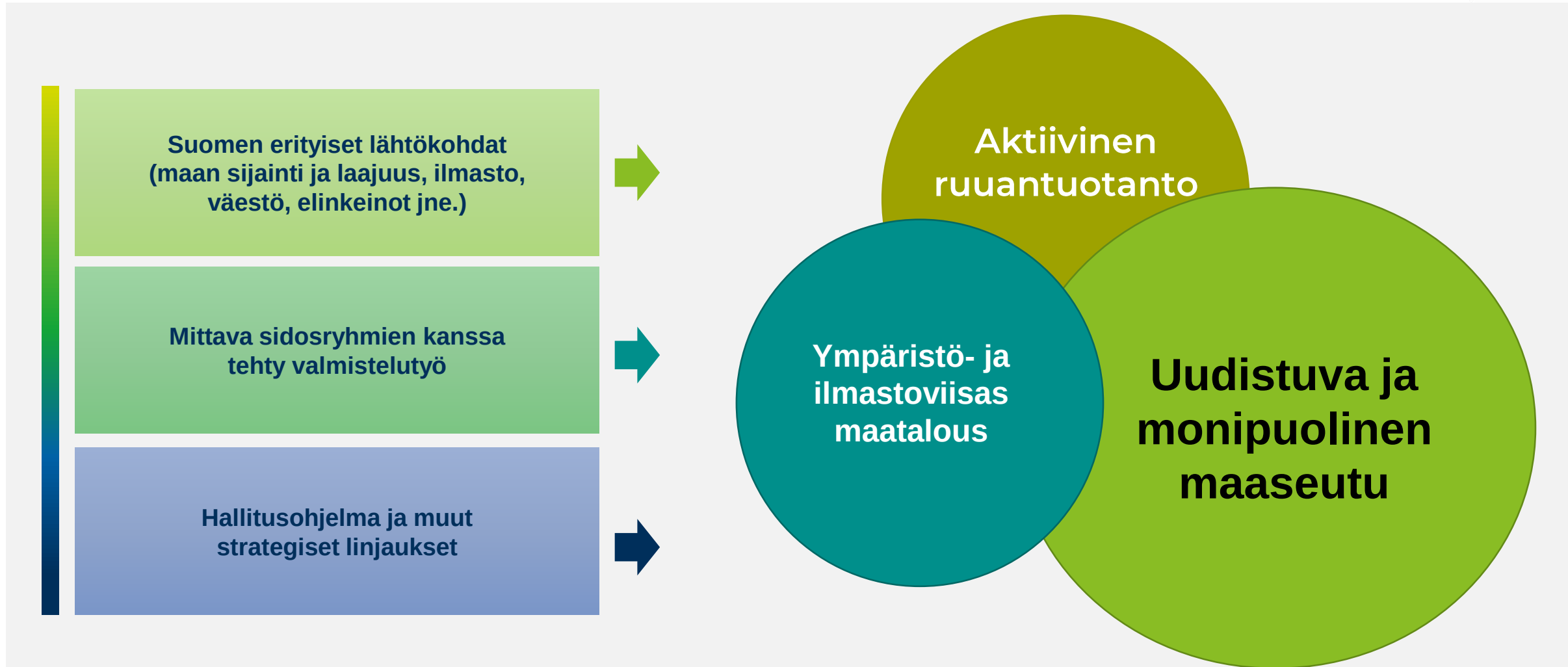
Yleiset vaatimukset:

1. Maanäytteet viiden vuoden välein
2. Lohkokohtaiset muistiinpanot
3. Tilakohtainen ympäristö-ilmastosuunnitelma

Valinnaiset vaatimukset:

1. Ympäristö-ilmasto-koulutus
2. Monivuotiset monimuotoisuuskaistat
3. Maaperän seurantatieto
4. Lannankäsittely
5. Pölyttäjien ravintokasvit
6. Täsmäviljelymenetelmien edistäminen
7. Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellusten hyödyntäminen

Kansalliset painotukset CAP-uudistuksessa

Uudistuva ja monipuolinen maaseutu

- **Konkreettisia lisäpanostuksia elpymisrahoituksella** jo vuosina 2021-2022 mm. maaseudun yritystoimintaan, investointeihin ja laajakaistahankkeisiin
- Maaseutualueiden yritystoiminnan kehittämisen ja investointien, osaamisen lisäämisen, yhteistyön ja paikallisen kehittämistoiminnan (Leader) **painotukset vahvistuvat kaudella 2023-2027**
- Tavoitteina
 - hyvinvoinnin lisääminen ja
 - maaseudun elinkeinotoiminnan kilpailukyvyn parantaminen
- <https://maaseutuverkosto.fi/>

Maaseuturahastosta

- Maatalouden ***investointituet***
 - maatalouden kilpailukyvyn kehittämiseen ja nykyaikaistamiseen,
 - ympäristön tilaa ja kestäväää tuotantotapaa edistäviin investointeihin,
 - maatilojen energiainvestointeihin sekä
 - eläinten hyvinvointia ja tuotantorakennusten bioturvallisuutta edistäviin investointeihin
- ***Eläinten hyvinvointisitoumuksien*** avulla edistetään tuotantoeläinten hyvinvointia ja terveyttä sekä kehitetään tilan toimintaa
- ***Neuvontapalveluja*** tarjotaan mm. ympäristö- ja ilmastoasioiden sekä eläinten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, liiketoiminta-suunnitelmista, vesipuitedirektiivin vaatimuksista, kasvinsuojeluaineiden käytön ehdoista, mikrobilääkeresistenssin estämisestä, riskienhallinnasta, innovaatioista sekä digitaalisesta teknologiasta.

Maaseuturahastosta

- Investoinnit:
 - Maaseudun toiminnan kehittämiseen: esim. vesihuolto, monipalvelukeskukset
 - Laajakaistainvestoinnit: *Green Deal* -tavoite huippunopeista yhteyksistä
- Maaseudun yritysrahoitus
 - Yritystoiminnan käynnistäminen (monialaiset maatilat)
 - Aineelliset ja aineettomat investoinnit, Yritystoiminnan kehittäminen
 - Työnjaon selkeyttäminen ELY-keskukset – Leader-ryhmät
- Paikallinen kehittäminen eli Leader-toiminta
 - Toimintatapaa uudistetaan ja kehitetään, mm. verkostotyöskentelyn vahvistaminen
- Koulutus ja tiedonvälitys: osaamisen lisääminen ja tiedonvälitys.
- Yhteistyö: mm. maaseudun innovaatioryhmät (EIP) sekä älykkäät kylät
<https://maaseutuverkosto.fi/agrihubi/>

Johtopäätökset

- Uusi CAP tulee voimaan vuoden 2023 alusta ja kestää vuoteen 2027 asti
- Pää tavoitteet ja -toimet on päätetty yhdessä EU:ssa
- MMM on työstänyt tämän pohjalta uuden CAP-kauden kansallista toteutusta yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- CAP:lla on taloudelliset, ympäristö- ja ilmasto- sekä sosiaaliset tavoitteet
- Monia nykyisiä CAP:n toimenpiteitä voi uudessa CAP:ssa jatkaa
- Erityisesti ympäristö-, ilmasto- ja biodiversiteettitoimia vahvistetaan
- CAP:n rahoitus pysyy pitkälti aiemmalla tasolla

Maatalouden huoltovarmuuspaketti

Nopeammat toimet vuoden 2022 aikana:

- Maatalouden energiaveron lisäpalautus (45 milj. €): maksettu kesäkuun alussa
- Sika- ja siipikarjatalouden ja puutarhatalouden lisätuki (42 milj. €): maksetaan elo-syyskuussa
- Luonnonhaittakorvausten lisärahoitus (119 milj. €): suurin osa maksetaan lokakuussa
- Porotalouden (1 milj. €) ja kalatalouden (5 milj. €) lisärahoitus

Pidemmän aikavälin toimet

- Kierrätysravinneinvestoinnit: 14,5 milj. €
 - mm. biokaasumädätteiden kehittyneitä käsittelytekniikoita, lannoitevalmisteiden tuotannon käynnistämiseen liittyviä investointeja
- Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelmaa: 9 milj. €
 - Biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä niihin liittyviä investointeja
- Lisäksi huoltovarmuuspaketin ulkopuolella:
 - Kansallinen toimintatuki biokaasulaitoksille, jotka tuottavat lannasta biokaasua ja pitkälle jalostettuja ravinnevalmisteita.
 - Tuen avulla pyritään edistämään biokaasun ja kierrätysravinteiden tuotantoa ja kaupallistumista

Lisätietoja CAP-suunnitelmasta: mmm.fi/cap27